

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Codex traditionvm Corbeiensivm

Falcke, Johann Friedrich

Lipsiae ; Gvelpherbyti, 1752

§. 441. De comitis Ludgeri traditione in villa Siculithi in pago Derlingo, nec non de vera origine comitum de Supplinburg et Cæsaris Lotharii Saxonis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36114

Ab anno
1010 vs-
que 1014
regnante
Heinric-
co II.

§. 438.

Tradidit bernhardus pro filio suo uolcmaro XXX. iugera et mancipium in *ameleueffen* (y).

§. 439.

Tradidit folcmarus pro filio suo hauuardo I mancipium et XXX iugera in *bernwardeskuf* (z).

§. 440.

Tradidit ama . . . . . pro filio suo alfrico
XXX iugera . . . . . (a).

§. 441.

Tradidit ludgerus pro filio suo egiloldo I familiam (b) in *siculithi*.

§. 442.

De villa
Amele-
ueffen
in pago
Suilber-
gi.

(y) *Ameleueffen* villa tribuitur ab abbate Sarachone pago *Suilbergi*. Intelligitur designari vicus *Amelfen*, olim in comitatu Dasselienfi, hodie autem in episcopatu Hildesheimensi in praefectura Hundesruck, situs. Ex hoc situ loci conclusimus supra §. 104. not. (1) *Bernhardum* ad Northheimensem familiam esse referendum.

De villa
Bernwar-
deshus
in pago
Morun-
go.

(z) Villam *Bernwardeshus* collocat Saracho abbas in Registro B. et P. A. C. in pago *Marungo*. Quem in principatu Gottingensi extitisse, iam supra §. 418. docuimus. Putamus itaque, significari vicum *Bernwardeshusen* in praefectura Moringen, ad eundem principatum spectante. *Folcmarus* videtur fuisse filius *Bernhardi II*, de quo egimus supra §. 104. not. (1).

De villa
Durpe-
the in
pago
Pather-
go.

(a) Quaedam in hoc loco distincte legi non potuerunt. Pro *Ama* videtur legendum *Amalungus comes*. Villa, in qua idem XXX. iugera tradidit, per vetustatem detrita est. Haec autem suppleri potest e Registro Sarachonis, in quo villam *Bernwardeshus*, de qua §. 439 actum est, sequitur villa *Durpebe*, quam in pago *Patherga* extitisse, abbas memoratus l. c. refert. Haec vero villa nunc vocatur *Turpe*, sita in episcopatus Paderbornensis tractu non procul a flumine *Alma*. Cum vero eiusdem nominis duae sint villae, quarum altera appellatur *overen-Turpe*, atque altera *niederer-Turpe*, alterutra procul dubio designata intelligitur. Dolemus, quod nomen traditoris distincte legi non possit. Alioqui perhibere e re esset, *Amalungum*, hic memoratum, fuisse *Amalungum*, qui in Vita Meinwerici p. 559 comes in *Patherga* pago, et p. 561. summus ecclesiae Paderbornensis *advocatus* appellatur. Hic si filium habuit *Alfricum*, vti ex traditione nostra videtur constare, probabilissime ad stemma Widikindeum est referendus, comitis *Bardonis I*. pronepos, atque archiepiscopi *Bardonis*, *Widikindi* comitis, et *Herdagi* frater. Quemadmodum enim ipse *Bardo* eiusque posterii, comites de *Waldeck* et *Sualenberg*, in eodem pago *Patherga* bona hereditaria satis multa possederunt, vti supra §. 104. not. (u) vidimus: ita ex donis traditis probabilissimum videtur, eundem *Amalungum* ad posteros *Bardonis I*. spectasse, et filio suo *Alfrico* nomen indidisse, a propatruo suo petitum.

De villa
Siculithi
in pago
Derlin-
go.

(b) *Siculithi* villam fuisse in pago *Derlingo*, docet nos abbas Saracho in Registro B. et P. A. C. Pagum *Derlingo* olim extitisse in ducatu Brunsvicensi in praefectura *Wolfenbittel*, *Campen*, *Königslutter*, *Dalen*, *Schöningen*, *Hessen*, et confinis, iam supra vidimus. Cum ergo inter oppidum *Königslutter* et castrum *Supplinburg* adhuc supersit curtis quadam dicta *der Sickelsche-hof*, probabilissime existimatur ibi villa *Siculithi* olim fuisse obuia. Quia autem haec villa vix duo millia passuum a castro *Supplinburg* abest, optimo iure sustentari putamus, *Ludgerum* progenitoribus caesaris *Lotharii*, qui comes fuit *Supplinburgicus*, in-

ferendum esse. *Ludgerum* fuisse comitem, negari non potest. Quamvis enim et gubernante ille in traditione nostra non appelletur comes, nominatur tamen is Comitis nomine in Chronico nostro MSpto Corbeiensis iam sæpius excitato. In hoc leguntur verba: *anno MXII receptus est in monasterium egiloldus, filius ludgeri comitis*. Cum igitur ex diplomate S. Bernwardi episcopi Hildesheimensis pateat, anno 1022 comitatum suum habuisse quendam *Luidgerum* in pago Derlingo circa Schönningam, Kisleben, et Uhri intra præfecturam Fallersleben, arbitramur, doctos viros facile concessuros et credituros esse, nostrum *Luidgerum* eundem fuisse comitem, qui anno 1022 in eodem pago vixit. Nomen *Luidgero* nostro inditum videtur, a patruo suo petito. Cum itaque *Theodoricus* comes frater fuerit *Luitbarii*, *Athelberonis* atque *Asci*, qui in eodem pago Derlingo bona hereditaria habuit, vñ supra §. 188 vidimus, præbabilissimum esse censemus, *Luidgerum* nostrum fuisse filium *Theodorici* comitis. Bona id passim comprobant, nec chronologia repugnat. Si enim sumimus, *Egiloldum* receptum esse in monasterium Corbeiensis XVIII anno ætatis suæ, tunc natus is fuerit necessum est anno 994, et pater eius *Luidgerus* consortem thalami adsciuit circiter anno 997. Si porro statuimus, *Luidgerum* matrimonium contraxisse anno ætatis suæ XXIV, *Luidgerus* suscipi in lucem potuit anno 969. *Thiadricus* comes, quem patrem *Luidgeri* fuisse credimus, vxorem hoc pacto duxerit circa annum 944. Anno 968 *Thiadricus* iam comes erat, vñ l. c. vidimus. Quot liberos habuerit *Luidgerus* comes, est incertum. Multam autem prolem ab eo progenitam fuisse, probabile videtur. Si enim nullo præterea alio filio gauisus esset, nisi *Egiloldo*, hunc verisimillime ad reliquias S. S. martyrum Stephani atque Viti Deo non obtulisset. *Geuebardum* eius fuisse filium, negari non potest. Apparet illud e diplomate quodam, hætenus inedito, quod in Historia Corbeiensis in lucem proferendi optima dabitur occasio, in quo *Geuebardus comes p. o salute animarum patris sui Luitbarii omniumque progenitorum suorum ad monasterium dictum Corbeia quædam tradidit in villis Kiffunleue et Redepke in pago Derlingo*, consentiente eiusdem patruo *Thiadrico* anno MXLVI. Cum autem teste Annalista Saxone p. 409 comitis *Geuebarði* mater fuerit *Ida*, probabiliter eadem est *nobilis mulier*, *Idike* nominata, quæ prædium *Esiki*, et *Liutburgam*, quod ei vir *nobilis Thiedericus* in proprium delegauerat, per consensum filii sui *Roddacher* ecclesie tradidit Paderbornensi, teste *Vita Meinweri* p. 537. Si enim villa *Esiki* esset vel *Eslehof* in præfectura Campen in ducatu Brunsvicensi, vel *Esbeck* in præfectura Schœningen, vel vicus *Esebek*, qui teste Sam. Walthero in *Singul. Magdeb.* P. VII. p. 106. erat in præfectura *Calvör* et *Liutburgam*, esset castrum desolatum *Linderburg*, quondam situm in filua spectante ad vicum *Utmoden* sub præfectura *Calvör*, tunc statuere liberet, *Idikam* fuisse ipsam *Luidgeri* comitis vxorem, *Thiedericum* vero fratrem *Luidgeri* comitis, ac *Roddachum*, fratrem *Egiloldi* et *Geuebarði*. Qui *Geuebardus* eo tempore, scilicet anno 1018, vitales auras nondum videretur hausisse. Quidquid autem eius rei consentaneum vero sit, siue fuerit *Idike* vxor *Luitbarii* siue minus, negandum tamen non erit, comitem *Geuebardum* adhuc habuisse fratrem *Thietmarum* nomine, ab abbate vel episcopo *Thietmaris* ita dictum, cuius Annalista Saxo p. 588 mentionem iniecit, appellans eum patruum *Lotharii* imperatoris atque *Halberstadensem* episcopum.

Hæc vero omnia stare non possent, si vera prædicasset Albericus in Chronico, in quo ad annum 1037 hæc verba leguntur: *Hermannus, Mathildis, sororis tertii Ottonis, filius, Colonia ordinatur archiepiscopus: sedit annos octodecim et habuit fratrem Ludolphum et Ottonem, ducem Sueviae, de cuius linea descendit ille Lotharius, qui fuit imperator*. His verbis demonstrare voluerunt eruditi quidam, auum paternum *Lotharii* cæsaris fuisse *Ottonem* Sueviæ ducem. Cum enim *Mathilda* demum post mortem matris suæ *Theophaniæ* nupsit *Ezoni*, *Thephania* autem obierit anno 991, iidem docti statuerunt, *Mathildam* cum *Ezone* matrimonium contrahere potuisse anno 992, ex quo porro concluderunt, *Ottonem* ducem, quem auum cæsaris *Lotharii* dicunt, circa finem seculi decimi natum esse, atque patrem *Geuebarði*, anno 1075. mortui, esse potuisse. Sed verum non est, matrimonium, ex quo *Mathilda* nata est, demum anno 992 cepisse. Monachus enim Brunwilrensis Tom. I. Leibnitii p. 315 luculente litteris memoriæ prodidit, matrimonium contraxisse *Ezonom* cum *Mathilda* matre
haud

Ab anno
1010 vs-
que 1014
regnante
Heinri-
co II.

haud inuita. Eius verba hæc sunt: *Palatinus comes (Ezo), collectis suorum copiis, Arnide (hodie Essen) properat, venerabilem puellam edicō regis (Ottonis III.) ad presentiam vocat: fratre iubente, MATRE VOLENTE, eam suam fore sponsam enuntiat. Amita vero eius pertinaciter obfistit: sed sine eius potestate, sine regia maiestate territa, cedit.* Quemadmodum itaque certum est, *Matbildam* nupsisse *Ezoni* ante annum 991, ita porro discimus ex eodem monacho Brunwillerenfi p. 319, *Ezonem* palatinum post obitum coniugis suæ *Matbildæ*, cum iam decimus annus instaret, LXXX. prope annos ætatis suæ habentem, e vita discessisse. Cum itaque obierit *Matbildæ* anno 1024 eodem monacho teste p. 318, sequitur, *Ezonem* palatinum anno 1033 vitam cum morte commutasse. Ex quo sequitur porro, eundem *Ezonem* (si contraxisset matrimonium anno 992) iam, annum ætatis egisse XLI, et natum fuisse anno 953. Cum igitur pater *Matbildæ*, id est, Otto II imperator, demum in lucem editus sit anno 955 et, Chronico nostro teste, *Matbildæ* eius fuerit filia natu maxima; *Matbildam*, matre eius adhuc viuentem, nupsisse *Ezoni* comiti palatino probabile est. Vt autem ex his accurate ostendamus, verisimile non esse, *Otonem* palatinum fuisse auum *Lotharii* cæsaris patremque *Geuebarði*, ex monacho Brunwillerenfi integram genealogiam *Ezonis* efformare debemus. Hæc est sic instituenda.

Hermannus comes palatinus Aquis-
granensis † 993. vxor Heliwiga.

Herenfridus seu Ezo comes palat.
Aquisgranensis † 1033. anno æta-
tis 80. vxor Mathildis, filia Otto-
nis II. cæsaris ac Theophanie, † 1024.

Hezelinus comes
† 1025.

Henricus comes palatin. Aquisgra-
granensis post Otonem.

Ludolphus comes † 1030. vxor eius Ma- thildis filia Otonis comitis Zurphan.	Hermannus archiepisco- pus Coloni- ensis † 1056.	Otto comes Palatin. A- quisgranen- sis fit dux Sueuorum † 7. id. Sept. anno 3tio eiusdem du- catus.	Richeza regina Poloniæ in Niuel- † 1063. la mona- vx. Mj- sterio. secho- nis.	Adelheit abbatissa in Nuffia.	Heilewig abbatissa in Nuffia.	Mathild abbatiss. in Di- dinc Ki- rica et Vylica.	Ida abbatissa in monaste- rio S. Mariae Moguntia- et Ganders- heim.	Sophia.
Henricus comes † sine prole.	Cuno dux Bavariæ † sine prole.	Chatimerus seu Casimirus.						

Ex his statim apparet, *Hermannum* archiepiscopum Coloniensem anno 1056 esse mortuum, quo eum diploma reperiendum in *Lunigii Reichs-Archiv Spic. Eccl. P. I. p. 329* concordat, in quo iam anno 1057 eius successor Anno obuius est. Inde sequitur, errasse Albericum perhibentem, *Hermannum* in cathedra sedisse per duodeviginti annos. Diploma enim, supra (§. 229) allatum, iam anno 1036 meminit *Hermannii* Colonienfis archiepiscopi. Ex quo colligimus, *Hermannum* præsedisse suis ad minimum XXI annos. Cumque ille iam anno 1036 appelletur archiepiscopus, non tunc demum electus, concludas velim ex eo, eundem eo tempore iam pallium et confirmationem obtinuisse, ac probabiliter plures, quam XXI annos ecclesiæ suæ sedisse. Eius enim antecessor Piligrinus, qui anno 1020 electus, in diplomatibus vltra annum 1030 non reperitur, quo tempore *Hermannus* ei probabiliter successit. Cum in hoc Albericus tam grauer errauerit, eius testimonium tanti non facimus, vt ei assensum nostrum præbere queamus, quum porro ne minimum in eo vestigium veritatis deprehendamus, si quis vellet perhibere, *Ezonem* eiusque filium *Otonem*, palatinos, aliquid agrorum vel iuris in pago Derlingo tenuisse. Perhibent quidem viri iudem docti, *Otonem* filium *Matbildæ* hereditario iure acquisuisse bona *Otoniana*, inter quæ etiam fuerit comitatus Supplinburgicus. Sed qua auctoritate id comprobaturi sunt, prorsus non intelligimus. Henricum II cæsarem, vltimum masculæ stirpis Henrici aucupis, anno 1024 obiisse, omnibus æque est notum. *Ezo*, *Ludolphus*, atque *Otto* eodem tempore adhuc in viuis erant.

Qua-